

Angående utfyllnad av strandängsområde vid Brannebol x:x*, Nyköpings kommun och förslag till återställningsåtgärder.

Med anledning av länsstyrelsens tillsynsärende avseende muddring och upplägg av massor på fastigheten Brannebol x:x, Nyköpings kommun (dnr 535-855-2016 samt 535-856-2016), hemställer Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund (Sportfiskarna) och Naturskyddsföreningen i Nyköping och Oxelösund om att länsstyrelsen förelägger den berörda fastighetsägaren om att återställa den nu utfyllda strandängen till ursprungligt skick. Detta föreläggande bör förenas med vite samt att efterkommande av föreläggandet ska ske senast sex månader från lagakraftvunnet beslut.

Nedan redogör undertecknade kort för ärendet samt lämnar förslag på lämpliga återställningsåtgärder.

Den utfyllda strandängen vid Brannebol x:x, Nyköpings kommun.

Beskrivning av området

Det ca 0,5 ha stora området utgörs av låglänt strandäng. Marken bör ursprungligen ha haft en karaktär och artsammansättning liknande den som är typisk för strandängar vid Östersjön:

<http://www.naturvardsverket.se/upload/stod-i-miljoarbetet/vagledning/natura-2000/naturtyper/kust-och-hav/vl-1630-brackstrandang.pdf>

Området genomkorsas av ett mindre vattendrag. Vid höga flöden och/eller hög havsvattennivå har vattendraget bräddat ut över strandängen.

Översvämmade strandängar har höga naturvärden och är bland annat viktiga födosöksområden för många fågelarter och lekområden för fisk. Framförallt gädda söker sig till grunda och utsötade vattenmiljöer under leken.

Beskrivning av händelse och miljöpåverkan

Stora delar av den tidvis översvämmade strandängen har fyllts ut med massor av skiftande karaktär. Åtgärden har orsakat följande miljöpåverkan:

- Strandängen har fått en höjd marknivå med uppskattningsvis 0,2-0,5 meter. Utfyllnaden medför att vatten från havet eller genomkorsande dike inte längre kan brädda ut över strandängen.
- Strandängen utgjorde innan utfyllnaden strandplan där genomkorsande dike bräddade vid högflödessituationer. Översvämningarna kan antas ha bidragit till att vattenhastigheten minskade och partiklar och näringsämnen sedimenterade och hindrades nå Hornsviken.
- Området har efter utfyllnaden inte längre värde som lekområde för fisk eller födosöksområde för fågelarter knutna till strandängsmiljöer.
- Beroende på massornas ursprung och sammansättning kan föroreningar befaras.

Förslag till åtgärder

- Avlägsna alla massor och återställ till ursprunglig marknivå. Laserscannad höjddata från lantmäteriet kan utgöra underlag om ursprunglig marknivå inte kan hittas.
- Verksamhetsutövaren och/eller fastighetsägaren bör kunna redogöra för massornas sammansättning och ursprung. Om motiverat bör länsstyrelsen begära analys av eventuellt förekommande gifter. Massorna bör, tills motsatsen är bevisad, tills vidare betraktas som miljöfarligt avfall och därmed deponeras på för ändamålet lämplig plats enligt försiktighetsprincipen.
- Vid behov insådd av för området naturligt förekommande strandängsflora.
- Åtgärden bör genomföras tidigt under vegetationsperioden, senast under juli månad, för att möjliggöra återetablering av vegetation innan hösten. Bar jord under situationer med högt havsvattenstånd eller högflöde i genomrinnande vattendrag kommer att leda till ökad erosion med transport av grumlande partiklar och närsalter till Hornsviken.
- Under 5 års tid återkommande hävd genom slåtter (växtligheten slås av och bortföres) i syfte att återskapa ursprunglig vegetation med hävdgynnade strandängsarter. Utan hävd riskerar området att koloniserats av mer snabb- och högväxande arter som gynnas av bar jord och ruderatmark. Om markhäckande fåglar finns bör man vänta med slåttern till 1 augusti. Annars kan det vara lämpligt att slå först vid midsommar och sedan i mitten av augusti.

Vi ser fram emot återkoppling angående hur länsstyrelsen avser gå vidare med ärendet.

Vänligen,

Nyköping den 5 juni 2017

Nils Ljunggren

Sportfiskarna

Ingrid Carlgren

Naturskyddsföreningen i Nyköping och Oxelösund

* i denna version har fastighetsbeteckningen ändrats till x:x för att inte riskera att bryta mot reglerna i personuppgiftslagen (PUL) vid publicering på hemsidan